

Leerplan

OPLEIDING

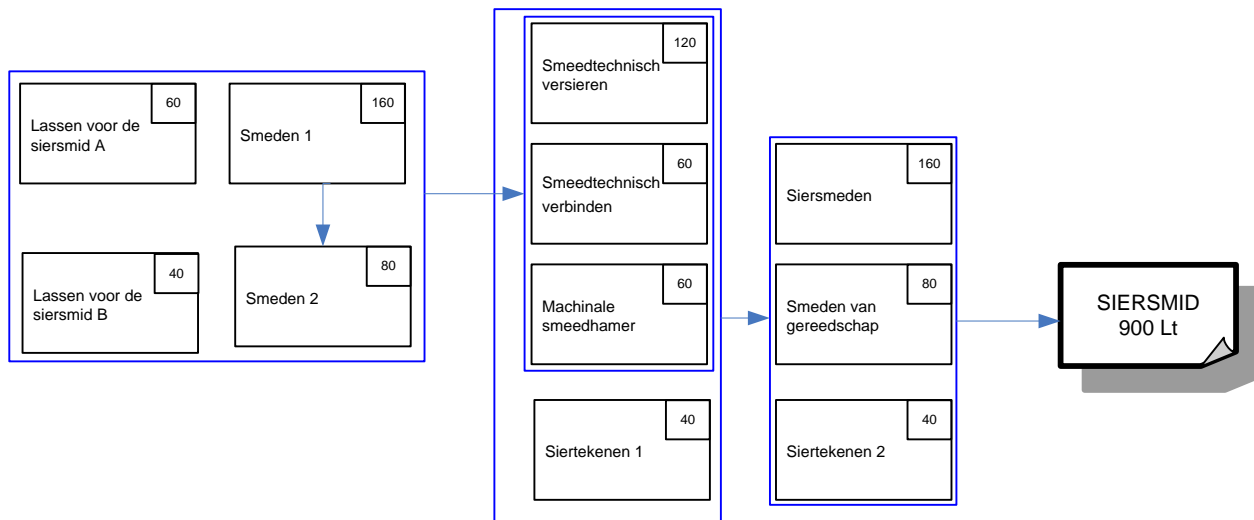
**Siersmid
BO SM 001**

Secundair Volwassenenonderwijs
Modulair

Studiegebied
Smeden

Goedkeuringscode
2011/508/6//D

31 januari 2011

Naam	Code	Lestijden
Lassen voor de siersmid A	M SM 001	60 lt
Lassen voor de siersmid B	M SM 002	40 lt
Smeden 1	M SM 003	160 lt
Smeden 2	M SM 004	80 lt
Smeedtechnisch versieren	M SM 005	120 lt
Smeedtechnisch verbinden	M SM 006	60 lt
Machinale smeedhamer	M SM 007	60 lt
Siertekenen 1	M SM 008	40 lt
Siersmeden	M SM 009	160 lt
Gereedschappen smeden	M SM 010	80 lt
Siertekenen 2	M SM 011	40 lt

Meewerkende centra voor volwassenenonderwijs

- CVO Leerdorp; Martelaarslaan 13, 9000 Gent

Inhoudstafel

1	Inleiding	7
1.1	Relatie opleiding – referentiekader	7
1.2	Inhoud	7
1.3	Certificering	7
1.4	Niveau	7
1.5	Duur	7
2	Beginsituatie	8
3	Algemene doelstellingen van de opleiding	9
3.1	Algemene doelstellingen	9
3.2	Sleutelvaardigheden	9
4	Methodologische wenken en didactische hulpmiddelen	10
4.1	Methodologische wenken	10
4.2	Minimale materiële vereisten	10
5	Evaluatie van de cursisten	12
6	Module: Lassen voor de siersmid A (M SM 001) - 60 lestijden	13
6.1	Algemene doelstelling van de module	13
6.2	Beginsituatie	13
6.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	13
6.4	Sleutelvaardigheden	15
7	Module: Lassen voor de siersmid B (M SM 002) - 40 lestijden	16
7.1	Algemene doelstelling van de module	16
7.2	Beginsituatie	16
7.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	16
7.4	Sleutelvaardigheden	18
8	Module: Smeden 1 (M SM 003) - 160 lestijden	19
8.1	Algemene doelstelling van de module	19
8.2	Beginsituatie	19
8.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	19
8.4	Sleutelvaardigheden	21
9	Module: Smeden 2 (M SM 004) - 80 lestijden	23
9.1	Algemene doelstelling van de module	23
9.2	Beginsituatie	23
9.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	23
9.4	Sleutelvaardigheden	25
10	Module: Smeedtechnisch versieren (M SM 005) - 120 lestijden	26
10.1	Algemene doelstelling van de module	26
10.2	Beginsituatie	26
10.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	26
10.4	Sleutelvaardigheden	28
11	Module: Smeedtechnisch verbinden (M SM 006) - 60 lestijden	29
11.1	Algemene doelstelling van de module	29
11.2	Beginsituatie	29
11.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	29
11.4	Sleutelvaardigheden	31
12	Module: Machinale smeedhamer (M SM 007) - 60 lestijden	32
12.1	Algemene doelstelling van de module	32
12.2	Beginsituatie	32
12.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	32
12.4	Sleutelvaardigheden	34
13	Module: Siertekenen 1 (M SM 008) - 40 lestijden	36
13.1	Algemene doelstelling van de module	36
13.2	Beginsituatie	36
13.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	36
13.4	Sleutelvaardigheden	37
14	Module: Siersmeden (M SM 009) - 160 lestijden	38
14.1	Algemene doelstelling van de module	38
14.2	Beginsituatie	38
14.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	38
14.4	Sleutelvaardigheden	40
15	Module: Gereedschappen smeden (M SM 010) - 80 lestijden	42
15.1	Algemene doelstelling van de module	42
15.2	Beginsituatie	42
15.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	42
15.4	Sleutelvaardigheden	44

16	Module: Siertekenen 2 (M SM 011) - 40 lestijden	45
16.1	Algemene doelstelling van de module	45
16.2	Beginsituatie	45
16.3	Leerplandoelstellingen en leerinhouden	45
16.4	Sleutelvaardigheden	46
17	Bibliografie	47

1 Inleiding

1.1 Relatie opleiding – referentiekader

De beroepsopleiding Siersmid hoort thuis in het studiegebied Smeden. Voor deze opleiding is er geen beroepscompetentieprofiel beschikbaar. Dit opleidingsprofiel kwam tot stand in nauwe samenwerking met de Ambachtelijke Smedersgilde van België.

1.2 Inhoud

In de opleiding Siersmid worden basisvaardigheden en technieken aangeleerd met betrekking tot het vervaardigen van deze sierstukken volgens klassieke en moderne technieken.

Na de opleiding kan de cursist:

- een planning met daarin een tijdsbestek opmaken.
- een werkplaats inrichten (ergonomie en veiligheid).
- een ontwerp- en werktekening maken.
- via een ontwerp- en werktekening een werkstuk maken.
- smeedtechnische technieken toepassen.
- aangepast gereedschap maken.
- zijn creativiteit en kunstzinnigheid aan bod laten komen.
- een werkstuk vervaardigen waar vorm en techniek de eigenheid en kennis van de smid weergeeft.
- richtlijnen met betrekking tot veilig, hygiënisch, milieubewust en ergonomisch werken naleven.

Kennis van vorm- en smeedtechniek geven een belangrijke meerwaarde en eigenheid aan de vervaardigde werkstukken. Hij besteedt hierbij permanente aandacht aan veiligheid.

1.3 Certificering

Na de opleiding verwerft de cursist het certificaat van Siersmid.

1.4 Niveau

De opleiding wordt ingedeeld als onderwijs van de tweede graad van het BSO.

1.5 Duur

900 lestijden

2 Beginsituatie

De cursisten dienen te voldoen aan de decretale toelatingsvoorwaarden voor het volwassenenonderwijs.

3 Algemene doelstellingen van de opleiding

3.1 Algemene doelstellingen

In de opleiding Siersmid worden basisvaardigheden en technieken aangeleerd met betrekking tot het vervaardigen van deze sierstukken volgens klassieke en moderne technieken.

Na de opleiding kan de cursist:

- een planning met daarin een tijdsbestek opmaken
- een werkplaats inrichten (ergonomie en veiligheid)
- een ontwerp- en werktekening maken
- via een ontwerp- en werktekening een werkstuk maken
- smeedtechnische technieken toepassen
- aangepast gereedschap maken
- zijn creativiteit en kunstzinnigheid aan bod laten komen
- een werkstuk vervaardigen waar vorm en techniek de eigenheid en kennis van de smid weergeeft
- richtlijnen met betrekking tot veilig, hygiënisch, milieubewust en ergonomisch werken naleven.

Kennis van vorm- en smeedtechniek geven een belangrijke meerwaarde en eigenheid aan de vervaardigde werkstukken. Hij besteedt hierbij permanente aandacht aan veiligheid.

3.2 Sleutelvaardigheden

De sleutelvaardigheden zijn algemene competenties die in alle modules aan bod dienen te worden gebracht. Zij worden tevens evenveel geoefend in deze opleiding als daar buiten, o.a. door globaal in een sociale context te functioneren. Waar zij in dit leerplan onder de resp. modules worden vermeld, worden zij ook expliciet geoefend en geëvalueerd.

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en Milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

4 Methodologische wenken en didactische hulpmiddelen

4.1 Methodologische wenken

Voor de opleiding siersmeden is het belangrijk om elke student kort op te volgen. De student werkt voor de praktijk heel individueel en wordt ook individueel bijgestuurd indien nodig. Er wordt overgegaan van één fase van de opleiding naar de volgende indien vorige fase goed is beëindigd. Theorie en praktijk vullen elkaar aan maar de praktijk neemt, onder het motto 'al doende leert men', het hoofdaandeel in (90 %). Het is nodig dat men op regelmatige basis de evolutie van elke student opvolgt en samen met hem/haar bespreekt. Onder begeleiding kunnen de studenten ook elkaar op een positieve, kritische manier evalueren.

Een reeks van verschillende, steeds meer technische basisoefeningen die, door middel van demonstraties aangeleerd worden, leidt de student naar smeedtechnische kennis en kunde. In de laatste module van de opleiding 'siersmid' leert de student om zelf een werkstuk te ontwerpen en dit smeedtechnisch te maken. Ook leert hij andere gesmede werkstukken lezen en begrijpen en hij kan op die manier zijn kennis na de opleiding verder uitbreiden. Er wordt naar gestreefd dat de student op het einde van de opleiding niet alleen de basis van het ambacht kent maar ook het eigen werk kan evalueren en een ruime(re) visie heeft verkregen in verband met siersmeedwerk.

4.2 Minimale materiële vereisten

Goed gereedschap is de eerste basis voor een goed resultaat. Deze stelling geldt zeker voor het ambacht van siersmid. Dit gereedschap kunnen we verdelen in twee groepen: de werkplaats zelf of beter de smidse en het los gereedschap.

De werkplaats/smidse:

- een goed verluchte ruimte
- voldoende ruimte om te werken: bvb min 4 m² aan het aambeeld, ruimte om werkstukken te monteren
- voldoende smidsevuren zodat studenten elkaar niet hinderen (ideaal is één vuur per student, twee per vuur is mogelijk bijvoorbeeld bij klein werk). Deze vuren kunnen met vetkool, gas, elektrisch of andere specifieke brandstoffen werken.
- goede afzuiging van de verbrandingsgassen
- waterbak om werkstukken te koelen: één per twee vuren
- voldoende aanvoer van verse lucht
- standaardaambeelden (aan te raden: één per student), min 120 kg
- blok om het aambeeld op te plaatsen
- aambeelden voor specifiek werk: gatenblok, speer, zwaar aambeeld om voor te slagen
- vlaktafel (aan te raden minimum 1000 x 2000 mm x 100 mm dik)
- staartvijzen (min één per twee studenten)
- werktafels met bankvijs (min één per twee studenten)
- goed werkende smeedhamer (minimum 40 kg) + toebehoren
- kolomboormachine (min. tot diam 25 mm) + toebehoren
- zaagmachine voor ijzer + toebehoren
- lasinstallatie (gassmeltlassen, BMBE lassen, Tig lassen) + toebehoren
- plaatschaar....

Losse gereedschappen voor het smeden:

- handhamers (van 600 gr tot 2 kg)
- specifieke handhamers zoals: bolhamers, rekhamers, drijfwerkhamers...
- hulphamers: klieven, vlakken, rekken, vormen, uitbreiden, klinken...
- voorhamer (3 kg tot 5 kg)
- smeedtangen voor verschillende vormen en maten van staven (plat, rond, vierkant, ...)
- onderzadels: klieven, rekken, vormen, plooiën, klinken...
- wringijzers, torsijzers voor verschillende maten en vormen van staven
- beitels
- stalen borstels

Los basisgereedschap voor metaalbewerking:

- ijzervijlen, metaalboren, draadtappen, snijschijven...
- meetmateriaal (bvb.: meter, schuifpasser, krasnaald, puntslagen...)
- klein handgereedschap zoals: schroevendraaiers, sleutels, kniptang, nijptang...
- elektrische slijpschijf + toebehoren
- handboormachine

- schuurmachine
- handplaatschaar
- verbindingsmateriaal (vijzen, bouten, klinknagels: basismaten)...

Didactisch materiaal:

- projectiemateriaal
- bord (of witbord) + toebehoren
- modellen volgens leerplan...

Tekenen:

- afzonderlijke ruimte om te tekenen
- gewone tafels
- tekentafel(s) voor technische tekeningen
- bord (of witbord)...

5 Evaluatie van de cursisten

Het leerplan voorziet niet in concrete opdrachten. Opgaven moeten opgesteld worden in functie van de te bereiken doelstellingen, de beschikbare tijd en het voorhanden zijnde materiaal en materieel.

Elke doelstelling van het leerplan moet ten minste één keer geëvalueerd worden. Als alle cursisten alle opgaven uitgevoerd hebben en alle criteria geëvalueerd werden, is het duidelijk of de doelstellingen bereikt werden.

Wanneer de cursisten een werkstuk vervaardigen of een opdracht uitvoeren, krijgt elk aspect hiervan de aandacht.

Binnen de doe-activiteiten zijn een aantal factoren te onderscheiden:

- Cognitieve factoren: b.v. inzicht, argumentatie, ideeën, technische kennis;
- Psycho-motorische vaardigheden: b.v. juiste weergave van verhoudingen, gebruik van materialen, oog-handcoördinatie, evenwicht;
- Werkmethode en attitudes: b.v. werken binnen vooropgestelde limieten, thema's, tijd, aantallen en formaten; orde en netheid, afwerking, presentatie, inzet, organisatie, sociale omgang, veiligheidsbewustzijn, verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid;
- Beoordelingsvermogen.

Er kan ook op verschillende momenten worden geëvalueerd: tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde, tijdens of na een bewerking of na een afwerking. Duidelijke afspraken met de cursisten zijn hierbij noodzakelijk.

Indien deze openheid er niet is, ontstaan betwistingen en blijft zelfevaluatie uit.

Evaluatie van PV Praktijk is een oordeel over:

- Een proces: evaluatie van de vorderingen en attitudes op geregelde tijdstippen en bij momentopnames tijdens de realisatie of dienstverlening;
- Een product: evaluatie van het product of de gepresteerde dienst.

Een zinvolle opdracht werkt een zinvolle evaluatie in de hand. Stimuleer de cursisten door positieve appreciatie, maar wijs op fouten en tekortkomingen. Tussentijdse evaluaties en de evolutie van de cursist zijn van groot belang voor de eindevaluatie.

Maak duidelijke afspraken met de cursist, zo wordt het werk voor iedereen eenvoudiger. Leg bij elke opdracht uit op welke aspecten de nadruk ligt. De cursist ontwikkelt zo het vermogen om het eigen werk te evalueren. Een vereiste eigenschap van elke volwassene in zijn arbeid is immers zelfevaluatie.

6 Module: Lassen voor de siersmid A (M SM 001) - 60 lestijden

Administratieve code:

6.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat technieken waarbij het zelfstandig handelen als doelstelling primeert. Lassen voor de siersmid omvat de beginselen van de meest voorkomende las- en soldeerprocédés in voorbereiding of verwerking van het smeden. Het is de bedoeling dat men ervaart dat lassen een verbindingstechniek is waarbij de beheersing van het smeltbad een grote handvaardigheid vraagt. Veilig leren omgaan met de lastoestellen is hier van het grootste belang.

6.2 Beginsituatie

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

6.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidings- doelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaal- behandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of nonferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
Technische tekening van een eenvoudige lasverbinding kunnen lezen	BC 011	Technische tekeningen van eenvoudige lasverbindingen	
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De feitelijke voorbereiding; traceren, opmeten, de stukken zagen, snijden, slijpen en vijlen en lastechnisch voorbereiden	
Materiaaleigenschappen kunnen omschrijven.	BC 019	De materialen en hun eigenschappen	Buizen, platen, profielen in verschillende ferro- en non-ferro-materialen Afmetingen en eigenschappen
Toevoegmateriaal en brandersamenstelling kunnen kiezen.	BC 020	De verschillende lasmethodes	
Lasnaadvormen kunnen toepassen.	BC 021	De lasnaadvormen	
De lasapparatuur volgens de instructies kunnen instellen.	BC 022	De lasapparatuur	
Evenwijdige smeltlijnen kunnen uitvoeren.	BC 023	Gassmeltlassen	Het trekken van lijnen met de gas-smeltapparatuur
Evenwijdige lassnoeren met gassmeltlassen kunnen uitvoeren.	BC 024	Gassmeltlassen	Materialen verbinden
Evenwijdige lassnoeren met BMBE lassen kunnen uitvoeren.	BC 025	BMBE lassen	
Evenwijdige lassnoeren met MIG MAG lassen kunnen uitvoeren.	BC 026	MIG MAG lassen	
Soldeerapparatuur kunnen instellen.	BC 027	Hardsolderen	
Eenvoudige verbindingen kunnen solderen.	BC 028	Hardsolderen	
Lasinstallaties kunnen onderhouden.	BC 029	Het onderhoud van een lasinstallatie	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Herstellingen kunnen uitvoeren	BC 115	Herstellingen en aanpassingen	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

6.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

7 Module: Lassen voor de siersmid B (M SM 002) - 40 lestijden

Administratieve code:

7.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat technieken waarbij het zelfstandig handelen als doelstelling primeert. Lassen voor de siersmid omvat de las- en soldeerprocédés in voorbereiding of verwerking van het smeden. Het is de bedoeling dat men complexe lasverbindingen kunnen worden uitgevoerd met een sterke de beheersing van het smeltbad en een grote handvaardigheid. Veilig leren omgaan met de lastoestellen is hier van het grootste belang.

7.2 Beginsituatie

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

7.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
Technische tekening van een eenvoudige lasverbinding kunnen lezen	BC 011	Technische tekeningen van eenvoudige lasverbindingen	
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De feitelijke voorbereiding; traceren, opmeten, de stukken zagen, snijden, slijpen en vijlen en lastechnisch voorbereiden	
Materiaaleigenschappen kunnen omschrijven.	BC 019	De materialen en hun eigenschappen	
Toevoegmateriaal en brandersamenstelling kunnen kiezen.	BC 020	De verschillende lasmethodes	
Lasnaadvormen kunnen toepassen.	BC 021	De lasnaadvormen	
De lasapparatuur volgens de instructies kunnen instellen.	BC 022	De lasapparatuur	
Evenwijdige smeltlijnen kunnen uitvoeren.	BC 023	Gassmeltlassen	
Verbindingen met gassmeltlassen kunnen uitvoeren.	BC 024A	De lasverbindingen - Gassmeltlassen	
Verbindingen met BMBE lassen kunnen uitvoeren.	BC 025A	De lasverbindingen – BMBE lassen	
Verbindingen met MIG MAG lassen kunnen uitvoeren.	BC 026A	De lasverbindingen – MIG MAG lassen	
Soldeerapparatuur kunnen instellen.	BC 027	Hardsolderen	
Eenvoudige verbindingen kunnen solderen.	BC 028	Hardsolderen	
Lasinstallaties kunnen onderhouden.	BC 029	Het onderhoud van een lasinstallatie	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Herstellingen kunnen uitvoeren	BC 115	Herstellingen en aanpassingen	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

7.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

8 Module: Smeden 1 (M SM 003) - 160 lestijden

Administratieve code:

8.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat basistechnieken zoals rekken, punten smeden, innemen, hoeken smeden, klieven, uitbreiden. Belangrijk hierbij is het naar een vooropgestelde maat kunnen smeden, de smidse en de specifieke gereedschappen op een correcte manier gebruiken. Men zal vooral aandacht schenken aan werkmethoden, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap.

Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvorschriften opvolgen.

Men moet een opdracht begrijpen, wat ook moet bekeken worden in functie van het opbouwen van de eigen deskundigheid.

8.2 Beginsituatie

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

8.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid kunnen maken tussen eenvoudige staalsoorten.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Staal op de juiste temperatuur kunnen verhitten.	BC 030	De verhitting van de verschillende staalsoorten al naargelang de toepassing	
Kunnen smeden naar maat.	BC 031	Interpretatie van plannen Smeden op maat	Creatief omgaan met de plannen van de opdrachtgever in desgevallend waar het nodig is
Kunnen centreren en richten.	BC 032	Centreren en richten	
Punten kunnen smeden.	BC 033	Punten smeden	Zowel rond als vierkant, kort en lang
Warm en koud kunnen afschroten.	BC 034	Warm en koud afschroten	Afschroten door gebruik te maken van een onderzadel en /of een afschrootbeitel. Deze bewerking gebeurt aan het aambeeld
Kunnen uitbreiden.	BC 035	Uitbreiden	
Kunnen innemen.	BC 036	Innemen	
Rechte hoeken kunnen smeden.	BC 037	Rechte hoeken smeden	In platte staven
Knopen kunnen smeden.	BC 038	Knopen smeden voor het begin van een voluut (krul)	Er wordt ook gewezen op de verschillende andere manieren om een voluut te beginnen

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Kunnen oprollen.	BC 039	Het vormen van een voluut (krul)	Het vormen van een voluut met de hamer aan het aambeeld maar ook het vormen van een voluut in een matrijs
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

8.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

9 Module: Smeden 2 (M SM 004) - 80 lestijden

Administratieve code:

9.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat basistechnieken zoals op vorm smeden en vuurlassen. Belangrijk hierbij is een goed inzicht te krijgen in wat een bepaalde temperatuur met het gebruikte materiaal doet, de smidse en de specifieke gereedschappen op een correcte manier gebruiken. Men zal vooral aandacht schenken aan werkmethoden, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap.

Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvorschriften opvolgen.

Men moet een opdracht begrijpen, het geen ook moet bekeken worden in functie van het opbouwen van de eigen deskundigheid.

9.2 Beginsituatie

De cursist beschikt over de competenties van "Smeden 1".

9.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Kunnen vormen.	BC 040	Vormen	Het gebruik van verschillende gereedschappen om het werkstuk zowel warm als koud te vormen
Kunnen klieven.	BC 041	Klieven De kliefbeitel	Hier wordt er met een verhitte staaf gewerkt
Kunnen ponsen.	BC 042	Ponsen De pons	Hier wordt er met een verhitte staaf gewerkt
Kunnen stempelen.	BC 043	Stempelen	Voor het stempelen wordt er gewezen op de verschillende hulpgereedschappen die men kan gebruiken om te stempelen
Kunnen vuurlassen.	BC 044	Vuurlassen	De rechte vuurlas, de hoeklas en t-las
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

9.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

10 Module: Smeedtechnisch versieren (M SM 005) - 120 lestijden

Administratieve code:

10.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat het eenvoudige versieringen zoals: torsen (rechte tors, tapse tors, ananastors, open tors met 2-4 en 6 benen, stempelen). Belangrijk hierbij is het om de gereedschappen en de smidse op een correcte manier te gebruiken. Men zal vooral aandacht schenken aan werkmethode, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap.

Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvoorschriften opvolgen.

Men moet een opdracht begrijpen, hetgeen ook moet bekeken worden in functie van het opbouwen van de eigen deskundigheid.

10.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van "Lassen voor de siersmid A", "Lassen voor de siersmid B", "Smeden 1" en "Smeden 2".

10.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)			
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Smeedtechnische versieringen kunnen uitvoeren.	BC 045	Smeedtechnische versieringen	Tonen van een overzicht van smeedtechnische versieringen
Staven links en rechts kunnen torsen.	BC 046	Links en rechts staven torsen	Met vierkante of meerhoekige staven
Een tapse tors kunnen uitvoeren.	BC 047	Een tapse tors uitvoeren	Met vierkante of meerhoekige staven
Een ananastors kunnen uitvoeren.	BC 048	Een ananastors uitvoeren	Met vierkante staven
Een uitgebreide tors kunnen uitvoeren.	BC 049	Een uitgebreide tros uitvoeren	Met vierkante staven
Een open tors uit twee delen kunnen uitvoeren.	BC 050	Een open tros uit 2 delen uitvoeren	Met vierkante staven
Een open tors uit vier delen kunnen uitvoeren.	BC 051	Een open tors uit 4 delen uitvoeren	Met vierkante staven
Een open tors met zes delen kunnen uitvoeren.	BC 052	Een open tors met 6 delen uitvoeren	Met ronde staven
Kleine organische vormen kunnen smeden.	BC 053	Het smeden van kleine organische vormen	
Versiering door stempelen kunnen aanbrengen.	BC 054	Versieringen aanbrengen door te stempelen	
Een klein werkstuk met versieringen kunnen maken.	BC 055	Versieringen toepassen op een klein werkstuk	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

10.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

11 Module: Smeedtechnisch verbinden (M SM 006) - 60 lestijden

Administratieve code:

11.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat smeedtechnische verbindingen zoals: pen/gatverbinding, klinken, afplatten, verkroppen, verzetten, half om half en speciale vuurlassen. Belangrijk hierbij is het om de gereedschappen en de smidse op een correcte manier te gebruiken. Men zal vooral aandacht schenken aan werkmethoden, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap.

Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvoorschriften opvolgen.

Men moet een opdracht begrijpen, hetgeen ook moet bekeken worden in functie van het opbouwen van de eigen deskundigheid.

11.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van "Lassen voor de siersmid A", "Lassen voor de siersmid B", "Smeden 1" en "Smeden 2".

11.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)			
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Smeedtechnische verbindingen kunnen uitvoeren.	BC 056	Smeedtechnische verbindingen	
Speciale vuurlassen kunnen uitvoeren.	BC 057	De speciale vuurlassen	Vuurlassen met gewoon ijzer of gecombineerd met hardstaal
Een klein werkstuk kunnen samenstellen door middel van de vuurlas.	BC 058	Het samenstellen van een werkstuk door vuurlas	
Een gesmede pen/gatverbinding kunnen uitvoeren.	BC 059	Pen/gatverbindingen	
De verschillende klinknagels kunnen herkennen.	BC 060	De verschillende soorten klinknagels	
Een klinkverbinding met klinknagels kunnen uitvoeren.	BC 061	Een klinkverbinding met klinknagels	In verschillende staalvormen
Een verbinding door middel van afplatten kunnen uitvoeren.	BC 062	Afplatten	
Een verbinding door middel van verkroppen kunnen uitvoeren.	BC 063	Verkroppen	
Een verbinding door middel van verzetten kunnen uitvoeren.	BC 064	Verzetten	In verschillende staalvormen
Een half om half verbinding kunnen uitvoeren.	BC 065	Half om half verbinden	In verschillende staalvormen
Een spieverbinding kunnen uitvoeren.	BC 066	Spieverbinden	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

11.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

12 Module: Machinale smeedhamer (M SM 007) - 60 lestijden

Administratieve code:

12.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module wordt aandacht besteed aan het werken met de machinale smeedhamer. Er worden verschillende basistechnieken aangeleerd bij het werken met de machinale smeedhamer: uitsmeden, rekken, uitbreiden, punten smeden, gebruik van verschillende matrijzen en de toepassingen ervan en het gebruik van hulpgereedschap bij het werken met de machinale smeedhamer.

Belangrijk hierbij is het om de gereedschappen en de smidse op een correcte manier te gebruiken. Men zal vooral aandacht schenken aan werkmethode, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap. Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen.

Tevens moet men de geldende milieuvoorschriften opvolgen. Men moet een opdracht begrijpen, wat ook moet bekeken worden in functie van het opbouwen van de eigen deskundigheid.

12.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van “Lassen voor de siersmid A”, “Lassen voor de siersmid B”, “Smeden 1” en “Smeden 2”.

12.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
De smeedhamer kunnen aan- en afzetten.	BC 067	De werking van de smeedhamer	
Onder de machinale smeedhamer kunnen werken.	BC 068		
Matrijzen kunnen vervangen.	BC 069	Matrijzen	
De smeedhamer kunnen onderhouden.	BC 070	De werking van de smeedhamer Het onderhoud van de smeedhamer	
Kunnen smeden op maat.	BC 071	Smeden op maat	In verschillende staalvormen
Vierkant taps kunnen uitsmeden.	BC 072	Een vierkant taps uitsmeden	
Rond kunnen uitsmeden.	BC 073	Rond uitsmeden	
Kunnen innemen.	BC 074	Innemen	In verschillende staalvormen
Kunnen inzetten.	BC 075	Inzetten	In verschillende staalvormen
Kunnen uitbreiden.	BC 076	Uitbreiden	In verschillende staalvormen
Kunnen stempelen.	BC 077	Stempelen	In verschillende staalvormen
Verschillende matrijzen kunnen gebruiken.	BC 078	Toepassen van verschillende matrijzen	In verschillende staalvormen
Specifiek gereedschap onder de smeedhamer kunnen gebruiken.	BC 079	Het specifiek gereedschap voor onder de smeedhamer	In verschillende staalvormen

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Een eenvoudig werkstuk met de smeedhamer kunnen smeden.	BC 080	Smeden onder de smeedhamer	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

12.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

13 Module: Siertekenen 1 (M SM 008) - 40 lestijden

Administratieve code:

13.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module dient in eerste instantie de aandacht te worden gevestigd op de tekenkundige probleemstelling rond perspectiefbeelden, verhoudingen, volume, harmonie, evenwicht en technische constructies ervan. Waarnemingstekenen is een belangrijk onderdeel hiervan.

In tweede instantie dient aandacht uit te gaan naar cultuurhistorische achtergronden en eigenschappen binnen de opleiding. De typische eigenheden en stijlkenmerken van diverse historische stijlstromingen zijn evidentie. Deze kennis leidt tot een bredere basis ten behoeve van de creaties die hij/zij zal ontwerpen. De technische kennis die men aanleert tijdens de praktijklessen 'smeden' leiden samen met het ontwerp tot een 'uitvoerbare' creatie.

13.2 Beginsituatie

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

13.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidings- doelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Perspectief met één vluchtpunt kunnen tekenen.	BC 114	Het perspectief met 1 vluchtpunt	
Perspectief met meerdere vluchtpunten kunnen tekenen.	BC 124	Het perspectief met meerdere vluchtpunten	
Dieptewerking en schaduwen van vormen en objecten kunnen begrijpen.	BC 125	Arceren en schaduwen	
Ronde en hoekige samenstellingen van vormen kunnen toepassen.	BC 126	Stileren	
Cultuurhistorische stijlen kunnen herkennen.	BC 127	De cultuurhistorische stijlen	
Historische verhoudingen (bvb. Gulden snede) kunnen toepassen.	BC 128	De historische verhoudingen	
De harmonie tussen geometrische vormen kunnen begrijpen.	BC 129	De compositie	
De harmonie tussen geometrische vormen kunnen toepassen.	BC 130	De compositie	
Kunnen stileren.	BC 131	Stileren	
Bestaande vormen abstract kunnen verwerken.	BC 132	Abstraheren	
Basisvormen kunnen tekenen.	BC 133	De 2- en 3-dimensionele vormen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Organische vormen kunnen tekenen.	BC 134	De waarneming en creatie	
Kunnen schaduwen.	BC 135	De diepte, schaduwen	
Proporties juist kunnen zien.	BC 136	De proporties	

13.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

14 Module: Siersmeden (M SM 009) - 160 lestijden

Administratieve code:

14.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module komen de basiscompetenties samen. Er wordt specifiek aandacht besteed aan het ontwerp van een werkstuk. Vanuit de ontwerptekening maakt men een werktekening waarbij het ontwerp wordt getoetst aan de smeedtechnische mogelijkheden. Deze werktekening is schaal 1/1. Men zal steeds aandacht schenken aan werkmethoden, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap. Men zal zelfstandig problemen lokaliseren, een oplossing ervoor bepalen en deze praktisch uitvoeren. Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvorschriften opvolgen. Men moet eigen deskundigheid opbouwen. Men kan zichzelf kritisch evalueren.

14.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van "Lassen voor de siersmid A", "Lassen voor de siersmid B", "Smeden 1", "Smeden 2", "Smeedtechnisch versieren", "Smeedtechnisch verbinden", "Machinale smeedhamer" en "Siertekenen 1".

14.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Het juiste gereedschap kunnen gebruiken.	BC 081	De keuze en toepassing van het juiste gereedschap	
Kunnen meten en traceren.	BC 082	Meten en traceren	
Onderdelen op het aambeeld kunnen smeden.	BC 083	Smeden op het aambeeld	
Onderdelen op de machinale smeedhamer of -pers kunnen smeden.	BC 084	Het gebruik van de machinale smeedhamer en -pers	
De gasoven kunnen gebruiken.	BC 085	De gasoven	
Vormmatrijs kunnen maken.	BC 086	Vormmatrijzen	
Onderdelen volgens de werktekening kunnen vormen.	BC 087	De toepassing van een werktekening	
Smeedtechnische oplossingen kunnen gebruiken.	BC 088	Smeedtechnische technieken	
Een werkstuk kunnen smeden.	BC 089		
Stelling kunnen maken om een werkstuk te monteren.	BC 090	De stelling voor de assemblage van een werkstuk	Opstelling om werkstukken te monteren
Verschillende onderdelen volgens de werktekening kunnen monteren.	BC 091	De montage van de onderdelen van een werkstuk	
Smeedtechnische oplossingen kunnen gebruiken.	BC 092		
Verschillende onderdelen kunnen verbinden.	BC 093	Verbindingen bij een montage	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Een werkstuk kunnen monteren.	BC 094	De montage van de onderdelen van een werkstuk	
Het werkstuk kunnen afwerken.	BC 095	De afwerking van een werkstuk	
Een werkstuk kunnen opkuisen.	BC 096	Het opkuisen van een werkstuk	
De verschillende beschermlagen voor metaal kunnen herkennen.	BC 097	De beschermlagen voor metaal bij de afwerking	
Een specifieke beschermlaag laten aanbrengen.	BC 098	De voorbereiding van een werkstuk voor galvanisatie, zandstralen, metallisatie, thermisch verzinken en schilderen	
Zelf een corrosiebestendige eindlaag kunnen aanbrengen.	BC 099	Corrosiebestendige eindlagen	
Zelf een decoratieve eindlaag kunnen aanbrengen.	BC 100	Decoratieve eindlagen	
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	Evaluatie van het eigen werk	
De kwaliteit kunnen bewaken.	BC 116	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

14.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

15 Module: Gereedschappen smeden (M SM 010) - 80 lestijden

Administratieve code:

15.1 Algemene doelstelling van de module

Deze module omvat het maken (smeden) van specifiek gereedschap dat eigen is aan siersmeedwerk en voor elk werkstuk verschillend kan zijn zoals: specifieke tangen, speciale hamers, plooigereedschap, boven- en onderzadels, vormmatrijzen, stempels, gereedschap om te gebruiken onder machinale smeedhamer. Deze module omvat ook het toepassen van dit gereedschap, het resultaat, evaluatie. Men zal aandacht schenken aan werkmethode, technieken en het gebruik van aangepast gereedschap.

Men zal zelfstandig problemen lokaliseren, een oplossing ervoor bepalen en deze praktisch uitvoeren.

Men moet veilig en hygiënisch werken, dit houdt onder meer in dat de werkplaats en het materiaal moet onderhouden worden en dat men beschermende maatregelen moet nemen voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen. Tevens moet men de geldende milieuvoorschriften opvolgen.

Men moet eigen deskundigheid opbouwen.

15.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van "Lassen voor de siersmid A", "Lassen voor de siersmid B", "Smeden 1", "Smeden 2", "Smeedtechnisch versieren", "Smeedtechnisch verbinden", "Machinale smeedhamer" en "Siertekenen 1".

15.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De werkzaamheden kunnen plannen.	BC 001	De werkvolgorde en werkmethode	
Een werkplek kunnen inrichten.	BC 002	De inrichting van de werkplek	
Een werkvolgorde kunnen opvolgen.	BC 003	De werkvolgorde en werkmethode	
Technische informatie kunnen gebruiken.	BC 004	Verwerking van technische informatie, planlezen en materiaalbehandeling	
Zich aan werkomstandigheden kunnen aanpassen.	BC 005	De inrichting van de werkplek De werkvolgorde en werkmethode Flexibiliteit op de werkplek	
Het juiste materiaal kunnen kiezen.	BC 006	Profielen, platen en vormen in staal of non-ferro	
Het onderscheid tussen eenvoudige staalsoorten kunnen maken.	BC 007	De staalsoorten en hun kenmerken	
Eenvoudige staalsoorten juist kunnen behandelen.	BC 008	De staalsoorten en hun kenmerken	
Andere metalen (zoals: koper, brons, lood, ...) kunnen herkennen.	BC 009	De non-ferro metalen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
De smidse juist kunnen gebruiken.	BC 010	Het smidsevuur; het aansteken, het gebruik en het op temperatuur houden	
Gereedschappen kunnen herkennen.	BC 012	Het juiste gereedschap	
Het juiste gereedschap kunnen kiezen.	BC 013	Het juiste gereedschap	
Gereedschappen kunnen gebruiken.	BC 014	Het juiste gereedschap	
Het werkstuk kunnen voorbereiden.	BC 015	De algemene voorbereiding van het smeedwerk	
Het materiaal kunnen afschroten.	BC 016	Snijden, slijpen en zagen Koud en warm afschroten	
Het materiaal kunnen berekenen.	BC 017	Het berekenen van het te smeden materiaal	
Het materiaal kunnen traceren.	BC 018	Het traceren van het te smeden materiaal	
Specifiek gereedschap kunnen ontwerpen.	BC 101	Het ontwerp van specifiek gereedschap om te smeden	
Staalsoorten kunnen herkennen.	BC 102	De staalsoorten en hun kenmerken	Staalsoorten specifiek voor het smeedambacht
Staalsoorten kunnen toepassen.	BC 103	De staalsoorten en hun kenmerken	
Basismaterialen kunnen traceren.	BC 104	Traceren	
Specifieke staalsoorten aan het aambeeld kunnen smeden.	BC 105	Smeden van specifieke staalsoorten op het aambeeld	
Specifieke staalsoorten onder de machinale smeedhamer kunnen smeden.	BC 106	Smeden van specifieke staalsoorten onder de machinale smeedhamer	
Gesmede onderdelen kunnen vormen.	BC 107	Vormen	
Eenvoudige staalsoorten kunnen harden.	BC 108	Harden	
Eenvoudige staalsoorten kunnen temperen.	BC 109	Temperen	
Verschillende hardstalen onderdelen kunnen samenstellen.	BC 110	Samenstellen van hardstalen onderdelen	
Gemaakt gereedschap kunnen evalueren.	BC 111	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Gemaakt gereedschap kunnen aanpassen.	BC 112	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Werk van goede kwaliteit kunnen afleveren.	BC 113	De eindafwerking	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Het eigen werk kunnen evalueren.	BC 114	De kwaliteitscontrole van het afgeleverde werk	
Instructies in verband met veiligheid, gezondheid, milieu, welzijn en kwaliteit kunnen uitvoeren.	BC 117	Veiligheid, gezondheid en milieu	
De veiligheidsmaatregelen kunnen uitvoeren.	BC 118	Veiligheid, gezondheid en milieu	
Ergonomisch kunnen werken.	BC 119	Veiligheid, gezondheid en milieu Ergonomie	
Elementair onderhoud van gereedschappen, machines en smidse kunnen uitvoeren.	BC 120	Het onderhoud van gereedschappen, machines en apparatuur	
Gereedschap kunnen onderhouden.	BC 121	Het onderhoud en herstellen van bepaalde gereedschappen	
De werkplek ordelijk kunnen houden.	BC 122	Veiligheid, gezondheid en milieu De organisatie van de werkplek Hygiëne	

15.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

16 Module: Siertekenen 2 (M SM 011) - 40 lestijden

Administratieve code:

16.1 Algemene doelstelling van de module

In deze module dient de aandacht te worden gevestigd op de tekenkundige probleemstelling rond perspectiefbeelden, verhoudingen, volume, harmonie, evenwicht en de technische constructies ervan. De kerntaak van deze module is het maken van een creatief, eigen ontwerp.

16.2 Beginsituatie

De cursist dient te beschikken over de basiscompetenties van "Smeedtechnisch versieren", "Smeedtechnisch verbinden", "Machinale smeedhamer" en "Siertekenen 1".

16.3 Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Perspectief met één vluchtpunt kunnen tekenen.	BC 123	Het perspectief met 1 vluchtpunt	
Perspectief met meerdere vluchtpunten kunnen tekenen.	BC 124	Het perspectief met meerdere vluchtpunten	
Dieptewerking en schaduwen van vormen en objecten kunnen begrijpen.	BC 125	Arceren en schaduwen	
Ronde en hoekige samenstellingen van vormen kunnen toepassen.	BC 126	Stileren	
Historische verhoudingen (bvb. Gulden snede) kunnen toepassen.	BC 128	De historische verhoudingen	
De harmonie tussen geometrische vormen kunnen begrijpen.	BC 129	De compositie	
De harmonie tussen geometrische vormen kunnen toepassen.	BC 130	De compositie	
Kunnen stileren.	BC 131	Stileren	
Bestaande vormen abstract kunnen verwerken.	BC 132	Abstraheren	
Basisvormen kunnen tekenen.	BC 133	De 2- en 3-dimensionele vormen	
Organische vormen kunnen vormen.	BC 134	De waarneming en creatie	
Kunnen schaduwen.	BC 135	De diepte, schaduwen	
Proporties juist kunnen zien.	BC 136	De proporties	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC) of uitbreidingsdoelstellingen (cursief)	BC	Leerinhouden	Methodologische wenken
Een ontwerp kunnen creëren.	BC 137	Het autonoom ontwerp	
Een ontwerpschets kunnen maken.	BC 138	Verschillende schetsen	Meerdere schetsen
Een ontwerpschets naar een werktekening kunnen omzetten.	BC 139	De ontwerptekening op ware grootte	
Een verband tussen de smeedtechnieken en het ontwerp kunnen leggen.	BC 140	Tekeningen op metaal	Knippen van een zinkplaat
Smeedtechnieken voor het ontwerp kunnen bepalen.	BC 141	Verschillende detailschetsen van verbindingen	

16.4 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Specificatie
SV02	Accuratesse	In staat zijn, volgens de gemaakte planning, een taak nauwkeurig te voltooien.
SV07	Creativiteit	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV09	Doorzettingsvermogen	In staat zijn om, ondanks moeilijkheden, op een doel gericht te blijven.
SV12	Flexibiliteit	In staat zijn om zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
SV23	Problemen herkennen en oplossen	Zien dat er een probleem is, waar het precies gesitueerd is en er een oplossing voor aanreiken.
SV28	Resultaatgerichtheid	In staat zijn, volgens een opgemaakte planning, het vooropgestelde resultaat te bereiken met inachtneming van de voor jezelf of door een klant gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV32	Zelfstandigheid	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.

17 Bibliografie

- Peter De Beus (inhoud), Philip Vercammen (tekeningen) Cursus Kunstambacht Smeden , Academie Anderlecht 2008
- F. LZ Berghuis, Handboek voor den smid, A.W. Sijthoff, Leiden
- Hans Scheel, Die Schmiedearbeiten, Julius Hooffmann in Stuttgart, 1932
- Harvard Bergland, Die Kunst des Schmiedens, 2004
- A. De Jong, Handboek der metaalbewerking, Technische boekhandel en Drukkerij J Waltman, Jr. Delft, 1924
- J.A. Van Der Kroes en J.Z. Risch, Handleiding voor den metaalbewerker en Smid, Drukkerij E.J. Brill, Leiden, 1914

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 65 87

**Onderwijsinspectie
Volwassenonderwijs
Advies tot goedkeuring van leerplannen**

jeanlouis.leroy@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

1. Administratieve gegevens

1.1 Benaming van het leerplan / de bundel met leerplannen:

Adviesnummer	2011/508/6/D		
Code indiener	Netoverschrijdend		
Onderwijsniveau	Volwassenenonderwijs		
Studiegebied / Leergebied	Smeden		
Opleiding	Siersmid		
Rangschikking			
Organisatievorm	modulair		
Planning	OF	Vervangt en heft	op vanaf
		Gaat van kracht vanaf	

1.2 Datum van ontvangst: 01/02/2011

1.3 Behandelende inspecteurs:
Eindverantwoordelijke: Fiers Dirk

Collega's:

1.4 Gegevens m.b.t. de indiener van het leerplan / de bundel met leerplannen:

Netoverschrijdende indiening

2. ADVIES

Advies betreffende het leerplan / de bundel met leerplannen met kenmerk 2011/508/6//D: definitieve goedkeuring

2.1 Het leerplan/de bundel met leerplannen

Het leerplan/de bundel met leerplannen wordt definitief goedgekeurd en kan van kracht gaan als definitief goedgekeurd leerplan voor de vermelde doelgroep vanaf 1 september 2011.

2.2 De doelstellingen

Het leerplan bevat ten minste en herkenbaar de doelstellingen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen, basiscompetenties en sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel BO SM 001 versie 1.0 BVR.

2.3 Eigen inbreng

Het leerplan geeft aan waar de ruimte voor eigen inbreng zich situeert.

2.4 Opbouw

Het leerplan maakt de systematiek duidelijk volgens welke het is opgebouwd. Het geeft de samenhang aan met voorafgaande of daaropvolgende modules.

2.5 Consistentie

Het leerplan bevat geen doelstellingen die strijdig zijn met de eindtermen, basiscompetenties en sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel BO SM 001 versie 1.0 BVR.

2.6 Materiële uitvoerbaarheid

Het leerplan vermeldt duidelijk welke materiële vereisten minimaal noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering.

2.7 Verantwoordelijkheid indiener

De indiener is verantwoordelijk voor de eindredactie van het leerplan: vorm, layout en taalcorrectie hebben geen deel uitgemaakt van deze advisering.

Eventuele notities bij lezing van het leerplan (maken geen deel uit van de advisering):